

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาถึงความตระหนักต่อภัยจากการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าทางผ่านเว็บไซต์ไฮไฟฟ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาโดยการใช้แนวทางระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีรูปแบบการศึกษา เชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-Administration) ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งจะมีอายุอยู่ระหว่าง 12-19 ปี

จากข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายงานว่าการศึกษารในอายุ 12-19 ปี ในเขตพื้นที่การศึกษาของกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 เขต ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษา เขตที่ 1 จำนวน 315,666 คน จากพื้นที่จำนวน 17 เขตการปกครอง เขตพื้นที่การศึกษา เขตที่ 2 จำนวน 550,512 คน จากพื้นที่จำนวน 18 เขตการปกครอง เขตพื้นที่การศึกษา เขตที่ 3 จำนวน 426,708 คน จากพื้นที่จำนวน 15 เขตการปกครอง รวมทั้ง 3 เขตพื้นที่การศึกษามีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,292,886 คน โดยแยกเป็นชาย 654,306 คน และหญิง 638,580 คน

ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณจากตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูป โดยผู้ศึกษากำหนดระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือที่ระดับความคลาดเคลื่อนยอมรับได้ไม่น้อยกว่า 5 % เมื่อพิจารณาตารางสูตรของ Taro Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne}$$

โดยแทนค่า n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อน

แทนค่าตามสูตร ได้ผลดังนี้

$$n = \frac{1,292,886}{1 + (1,292,886)(0.05)}$$

$$= 399.88$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ 408 คน

การศึกษานี้ใช้การสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1

ผู้ศึกษาสุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา 6 เขต จากเขตทั้งหมด 50 เขต ตามที่เขตพื้นที่การศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครสามารถแบ่งได้เป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

เขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 ประกอบด้วย 17 เขต ได้แก่ เขตพระนคร เขตดุสิต เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตพระโขนง เขตยานนาวา เขตสัมพันธวงศ์ เขตพญาไท เขตดินแดง เขตสาทร เขตบางซื่อ เขตบางคอแหลม เขตคลองเตย เขตราชเทวี เขตวัฒนา เขตบางนา

เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 ประกอบด้วย 18 เขต ได้แก่ เขตหนองจอก เขตบางเขน เขตบางกะปิ เขตมีนบุรี เขตลาดกระบัง เขตห้วยขวาง เขตบึงกุ่ม เขตจตุจักร เขตประเวศ เขตสวนหลวง เขตดอนเมือง เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตสายไหม เขตคันนายาว เขตสะพานสูง เขตวังทองหลาง เขตคลองสามวา

เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 ประกอบด้วย 15 เขต ได้แก่ เขตธนบุรี เขตบางกอกใหญ่ เขตคลองสาน เขตตลิ่งชัน เขตบางกอกน้อย เขตบางขุนเทียน เขตภาษีเจริญ เขตหนองแขม เขตราชบุรีบูรณะ เขตบางพลัด เขตจอมทอง เขตบางแค เขตทวีวัฒนา เขตทุ่งครุ และเขตบางบอน

ผู้ศึกษาใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ในแต่ละกลุ่มเขตจะได้สัดส่วนของเขตแต่ละกลุ่ม โดยคำนวณได้ดังนี้

1. สัดส่วนจากเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 $(6 \times 17) / 50 = 2.04$
2. สัดส่วนจากเขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 $(6 \times 18) / 50 = 2.16$
3. สัดส่วนจากเขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 $(6 \times 15) / 50 = 1.80$

ดังนั้น จำนวนเขตที่จะศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 เท่ากับ 2 เขต เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 เท่ากับ 2 เขต และเขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 เท่ากับ 2 เขต

ขั้นตอนที่ 2 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากเพื่อให้ได้เขตที่เป็นตัวแทนกลุ่ม ตามสัดส่วนที่คำนวณได้ข้างต้น ดังนี้

1. เขตพื้นที่การศึกษา 1 ได้แก่ เขตบางรัก และเขตคลองเตย
 2. เขตพื้นที่การศึกษา 2 ได้แก่ เขตห้วยขวาง และเขตจตุจักร
 3. เขตพื้นที่การศึกษา 3 ได้แก่ เขตบางกอกน้อย และเขตบางพลัด
- ขั้นตอนที่ 3

จากการสุ่มตัวอย่างมา 6 เขต แต่ละเขตจะมีรายชื่อโรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. เขตพื้นที่การศึกษา 1
 - 1.1 รายชื่อโรงเรียนในเขตบางรัก ได้แก่
 - พุทธจักรวิทยา
 - สตรีวัดมหาพฤฒาราม
 - กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
 - กว่างเจ้า
 - เซนต์โยเซฟคอนเวนต์
 - เยนเฮส์เม็มโมเรียล
 - อัสสัมชัญ
 - อัสสัมชัญคอนเวนต์
 - อัสสัมชัญศึกษา
 - อาหารศึกษา
 - 1.2 รายชื่อโรงเรียนในเขตคลองเตย ได้แก่
 - ปทุมคงคา
 - สายน้ำผึ้ง
 - พระฤทัยคอนเวนต์
 - วรรณวิทย์
 - ศรีวิกรณ์
2. เขตพื้นที่การศึกษา 2
 - 2.1 รายชื่อโรงเรียนในเขตห้วยขวาง ได้แก่
 - จันทรหุ่นบำเพ็ญ
 - พิบูลอุปถัมภ์
 - เตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา
 - ดลวิทยา

2.2 รายชื่อโรงเรียนในเขตจตุจักร ได้แก่

- บางบัว (เฟ่งตั้งตรงจิตรวิทยาคาร)
- สารวิทยา
- หอวัง
- เซนต์จอห์น
- ดรุณพัฒน์
- รัชวินทวีทยาบางเขน
- เพชรรัชต์ในพระอุปถัมภ์ฯ
- สตรีวรรณากบางเขน
- อรรถมิตร

3. เขตพื้นที่การศึกษา 3

3.1 รายชื่อโรงเรียนในเขตบางกอกน้อย ได้แก่

- นฤมลทิน ธนบุรี
- มัธยมวัดดุสิตาราม
- มัธยมวัดนายโรง
- สตรีวัชรพงษ์
- สวนอนันต์
- สุวรรณารามวิทยาคม
- ชีโนรสวิทยาลัย
- อนุชนบางกอกน้อย

3.2 รายชื่อโรงเรียนในเขตบางพลัด ได้แก่

- วัดบวรมงคล
- วิมุตยารามพิทยากร
- เขมะสิริอนุสรณ์
- ทิวไผ่งาม
- บางอ้อศึกษา
- บวรวิทย์
- พัฒนวิทย์
- สตรีบวรวิทย์

ผู้ศึกษาใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาจะได้สัดส่วนของเขตแต่ละกลุ่ม โดยคำนวณได้ดังนี้

1. เขตพื้นที่การศึกษาที่ 1
 - 1.1 เขตบางรัก $(12 \times 10) / 44 = 2.72$
 - 1.2 เขตคลองเตย $(12 \times 5) / 44 = 1.36$
2. เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2
 - 2.1 เขตห้วยขวาง $(12 \times 4) / 44 = 1.09$
 - 2.2 เขตจตุจักร $(12 \times 9) / 44 = 2.45$
3. เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3
 - 3.1 เขตบางกอกน้อย $(12 \times 8) / 44 = 2.18$
 - 3.2 เขตบางพลัด $(12 \times 8) / 44 = 2.18$

ขั้นตอนที่ 4 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากซึ่งแยกเป็นกลุ่มโรงเรียนรัฐบาล และกลุ่มโรงเรียนเอกชน เพื่อให้ได้เขตที่เป็นตัวแทนกลุ่มตามสัดส่วนที่คำนวณได้ข้างต้น ดังนี้

1. เขตพื้นที่การศึกษา 1
 - 1.1 เขตบางรัก ได้แก่
 - 1.1.1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา
 - 1.1.2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์
 - 1.1.3 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
 - 1.2 เขตคลองเตย ได้แก่
 - 1.2.1 โรงเรียนปทุมคงคา
 - 1.2.2 โรงเรียนพระหฤทัยคอนเวนต์
2. เขตพื้นที่การศึกษา 2
 - 2.1 เขตห้วยขวาง ได้แก่
 - 2.1.1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา
 - 2.2 เขตจตุจักร ได้แก่
 - 2.2.1 โรงเรียนหอวัง
 - 2.2.2 โรงเรียนเซนต์จอร์จ

3. เขตพื้นที่การศึกษา 3

3.1 เขตบางกอกน้อย ได้แก่

3.1.1 โรงเรียนชินอรสวิทยาลัย

3.1.2 โรงเรียนนฤมลทิน ธนบุรี

3.2 เขตบางพลัด ได้แก่

3.2.1 โรงเรียนวัดบวรมงคล

3.2.2 โรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์

ขั้นตอนที่ 5 สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีอายุ 12-19 ปี โดยคัดเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ ให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทางประชากรศาสตร์และข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ สังกัดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน สถานภาพครอบครัว และการอยู่อาศัย

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสารจากการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าผ่านเว็บไซต์ไฮไฟว์ 3 ข้อคำถามใหญ่ จำนวน 24 ข้อคำถามย่อย ได้แก่

- ความถี่ของการใช้สถานที่ และเนื้อหา/หัวข้อ/เรื่องในการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าผ่านเว็บไซต์ไฮไฟว์

- ระยะเวลาในการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าผ่านเว็บไซต์ไฮไฟว์

- เหตุผลในการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าผ่านเว็บไซต์ไฮไฟว์

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความตระหนักรู้ต่อภัยจากการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าผ่านเว็บไซต์ไฮไฟว์ จำนวน 18 ข้อคำถาม

การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ผู้ศึกษาจึงทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) โดย

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษารายงาน โครงการเฉพาะบุคคล คณะกรรมการรายงานโครงการเฉพาะบุคคลเป็นผู้พิจารณา ตรวจสอบทั้งในเรื่องของความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและด้านโครงสร้าง ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อแก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลจากผู้ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างก่อนการนำไปใช้จริง (Pre-test) จำนวน 30 ชุด แล้วนำผลที่ได้มาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟา ดังนี้

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นในส่วนของความตระหนักรู้ต่อการภัยจากการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าผ่านเว็บไซต์ไฮไฟร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.824

ซึ่งค่าความเชื่อมั่นแสดงว่า คำถามในแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ศึกษาได้กำหนดคะแนนเพื่อการวัดค่าตัวแปรต่าง ๆ ในการคำนวณค่าทางสถิติโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมการเปิดรับสาร

การวัดระดับพฤติกรรมการเปิดรับสารจากการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าผ่านเว็บไซต์ไฮไฟร์ ใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นข้อความให้เลือกตอบได้คำตอบเดียวโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดค่าคะแนน ดังต่อไปนี้

ข้อ 11 ในแบบสอบถาม

มากที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน
มาก	เท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน
ไม่ต้องการ	เท่ากับ	0 คะแนน

ผู้ศึกษาได้นำค่าเฉลี่ยเพื่อใช้ในการบรรยายลักษณะของตัวแปรดังกล่าว จึงได้กำหนดเกณฑ์ของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเปิดรับสารจากการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าผ่านเว็บไซต์ไฮไฟร์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 คะแนน ถือว่ามีพฤติกรรมการเปิดรับสาร ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 คะแนน ถือว่ามีพฤติกรรมการเปิดรับสาร ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 คะแนน ถือว่ามีพฤติกรรมการเปิดรับสาร ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 คะแนน ถือว่ามีพฤติกรรมการเปิดรับสาร ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 คะแนน ถือว่ามีพฤติกรรมการเปิดรับสาร ในระดับมากที่สุด

ความตระหนักต่อภัย

การวัดระดับความตระหนักต่อภัยจากการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าทางผ่านเว็บไซต์ไฮไฟร์ ใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นข้อความให้เลือกตอบได้คำตอบเดียวโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น ความตระหนักต่อภัยสูงที่สุด, ความตระหนักต่อภัยสูง, ความตระหนักต่อภัยปานกลาง, ความตระหนักต่อภัยต่ำ โดยกำหนดค่าคะแนน ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	4 คะแนน
เห็นด้วย	เท่ากับ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	1 คะแนน
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	0 คะแนน

ผู้ศึกษาได้นำค่าเฉลี่ยเพื่อใช้ในการบรรยายลักษณะของตัวแปรดังกล่าว จึงได้กำหนดเกณฑ์ของค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อภัยจากการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าทางผ่านเว็บไซต์ไฮไฟร์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.74 คะแนน ถือว่ามีความตระหนักรู้ต่อภัย ในระดับต่ำ
 ค่าเฉลี่ย 1.75-2.49 คะแนน ถือว่ามีความตระหนักรู้ต่อภัย ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 2.50-3.24 คะแนน ถือว่ามีความตระหนักรู้ต่อภัย ในระดับสูง
 ค่าเฉลี่ย 3.25-4.00 คะแนน ถือว่ามีความตระหนักรู้ต่อภัย ในระดับสูงที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายสายสามัญ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 408 ชุด และนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ หลังจากนั้นผู้ศึกษาดำเนินการกับข้อมูล ดังนี้

1. ลงรหัส (Coding) ในแบบสอบถาม
2. คัดลอกรหัสที่ลงเรียบร้อยแล้วลงในแบบฟอร์มการลงรหัส เพื่อนำไปบันทึกข้อมูลลงแผ่นบันทึกข้อมูล
3. นำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมในการคำนวณตามลักษณะของสเกลในการวัด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับสาร และความตระหนักรู้จากการสนทนากับบุคคลแปลกหน้าทางผ่านเว็บไซต์ไฮไฟว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จะใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายตัวแปรต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับระดับการวัดของข้อมูล